Trafikförvaltningen
Ledningsstaben
Juridik

Handläggare
Daniel Angermann
08-686 16 95
daniel.angermann@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-07-13

Trafiknämnden,
2020-08-25, punkt 10

Ärende
TN 2020-0102

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Yttrande över motion 2019:77 av Gabriel Kroon m.fl. (SD) om hårdare tag mot överträdare i kollektivtrafiken

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna i Region Stockholm vill se över möjligheten att tidsbegränsat stänga av individer som bryter mot lokala ordningsföreskrifter från resor inom kollektivtrafiken.

Alternativt önskar Sverigedemokraterna tidsbegränsat utkräva högre resetaxor från dem som har stridit mot de lokala föreskrifterna i kollektivtrafiken.

Förslaget om bl.a. avstängning från kollektivtrafiken bör enligt motionen möjliggöras genom att införa en ordningsstadga som föreskriver att personer som åkt utan giltig biljett eller som begått andra överträdelser ska inneha ett SL-kort (periodkort eller enkelkort) som är kopplat till individens personnummer (eller jämförbar internationell identitetshandling).

För att möjliggöra insamling av personuppgifter till ovanstående åtgärder önskar Sverigedemokraterna utreda om det är möjligt att flytta hanteringen av biljettadministrationen och SL Access-systemet från AB Storstockholms Lokaltrafik (nedan AB SL) till trafiknämnden.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 13 juli 2020

Trafikförvaltningen
Ledningsstaben
Juridik

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-07-13

Ärende
TN 2020-0102

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Motion 2019:77 av Gabriel Kroon m.fl. (SD) om hårdare tag mot överträdare i kollektivtrafiken

Förslag till beslut

Förvaltningschefen föreslår att trafiknämnden beslutar följande.

1. Nämnden avger yttrande enligt förslag.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Förslag till yttrande

Sverigedemokraterna har enligt en tidigare motion (motion 2019:9 av Mikael Stigenberg (SD) och Gabriel Kroon (SD) om portning av lagöverträdare i kollektivtrafiken (TN 2019-0406)) velat se över möjligheten att porta individer som bryter mot ordningsföreskrifter eller mot svensk lag i samband med att de nyttjar kollektivtrafiken.

Förslaget innebar i huvudsak att periodbiljetter skulle kopplas till resenärers personnummer och att sådana resenärer som hade gjort sig skyldiga till överträdelser av ordningsföreskrifter inom kollektivtrafiken eller svensk lag skulle stängas av från möjligheten att använda sig av kollektivtrafiken genom att periodbiljetten spärras.

I trafiknämndens yttrande över motionen som behandlades av trafiknämnden den 27 augusti 2019 (TN 2019-0406, § 165) anfördes att det inte finns några legala möjligheter att genomföra förslaget, bl.a. mot bakgrund av att det finns föreskrifter i EU:s dataskyddsförordning[1] som reglerar i vilka fall en behandling av personuppgifter som rör lagöverträdelser är tillåten. Som framgick av nämndens yttrande är det enbart myndigheter som får behandla sådana personuppgifter. AB SL, som har personuppgiftsansvar för personuppgifter inom biljettförsäljningen, är inte sådan myndighet som avses i

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.

dataskyddsförordningen och får bl.a. därför inte behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser.

Mot nu angiven bakgrund, uppfattar förvaltningen, önskar Sverigedemokraterna utreda om personuppgiftsansvaret gällande biljettförsäljningen kan överföras från AB SL till trafiknämnden, som är en myndighet.

Som ett alternativ önskar Sverigedemokraterna att resenärer som överträtt ordningsföreskrifter inom kollektivtrafiken under en viss tid ska betala högre taxor för resandet.

Förvaltningen gör följande bedömning.

Överföring av personuppgiftsansvar från AB SL till trafiknämnden

Det är som utgångspunkt enbart myndigheter som har laglig rätt att behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser. AB SL är inte en myndighet i den mening som avses i dataskyddsförordningen.

I 5 § förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning finns bestämmelser som anger i vilka fall andra än myndigheter får behandla personuppgifter rörande lagöverträdelser.

Datainspektionen har med stöd av 6 § samma förordning meddelat ytterligare föreskrifter om i vilka fall andra än myndigheter får behandla personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning (DIFS 2018:2).

Det kan konstateras att den verksamhet som bedrivs inom AB SL inte anges i förordningens eller Datainspektionens kompletterande föreskrifter.

Personuppgiftsansvarig är den som bestämmer för vilka ändamål uppgifter ska behandlas och hur behandlingen ska gå till.

Kollektivtrafiken utförs av AB SL och det är AB SL som säljer biljetter och sköter övrig administration rörande biljettförsäljningen. I formellt hänseende är det därför AB SL som är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som hanteras inom verksamheten.

Trafikförvaltningen
Ledningsstaben
Juridik

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-07-13

Ärende
TN 2020-0102

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Den som är personuppgiftsansvarig kan inte avhända sig ansvaret. Om ansvaret ska överföras från AB SL till trafiknämnden skulle det därför krävas, enligt förvaltningens bedömning, att kollektivtrafiken inte längre utförs av AB SL, utan av trafiknämnden.

En sådan långtgående omstrukturering av ansvaret för kollektivtrafiken för att möjliggöra de sanktioner som föreslås i motionen framstår inte som proportionerlig.

Högre taxor för resenärer som överträtt lokala föreskrifter i kollektivtrafiken?

Resenärer som överträder de regler som gäller för resandet i kollektivtrafiken, t.ex. genom att inte inneha giltig biljett, kan enligt gällande lag drabbas av ett antal sanktioner, bl.a. kontrollavgift enligt lagen (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik.

Vandalism och annan skadegörelse som omnämns i motionen beivras enligt regler i brottsbalken.

Ytterligare sanktioner i form av högre taxor för dem som överträder föreskrifter inom kollektivtrafiken skulle innebära en dubbelreglering. Enligt förvaltningens bedömning är det tveksamt om föreslagna förhöjda avgifter med anledning av överträdelser av föreskrifter inom kollektivtrafiken skulle kunna ha någon effekt eller ens vara förenliga med kommunallagens (2017:725) krav på likställighet.

Sara Catoni
Tf förvaltningschef

MOTION
2019-12-10

Ankom
Region Stockholm
2019 -12- 10
Dnr. RS 2019-1182

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

2019:77

Motion av Gabriel Kroon, m.fl., SD om hårdare tag mot överträdare i kollektivtrafiken

Region Stockholms invånare betalar årligen hundratals miljoner kronor till följd av klotter och skadegörelse inom kollektivtrafiken. Samtidigt utsätts resande för rån, våld och annat oacceptabelt beteende. Flertalet brott begås i eller i direkt anslutning till kollektivtrafiken.

Samtidigt som det är positivt att polisen arbetar aktivt och förebyggande för att öka tryggheten i kollektivtrafiken och minska incitamenten till brottslighet så kan Region Stockholm, som ansvarig för lokaltrafiken, göra mer. Undfallenheten mot dem som rånar, klottar, tjuvåker eller vandaliserar i, eller i anslutning till, kollektivtrafiken är oacceptabel. Vill man inte anpassa sig efter samhällets enkla regler – att behandla det gemensamma ägandet med respekt – har man ingenting att göra i den gemensamma kollektivtrafiken.

Sverigedemokraterna Region Stockholm vill därför se över möjligheten att tidsbegränsat stänga av individer som bryter mot lokala ordningsföreskrifter (som utgår från svensk lag) i samband med att de nyttjar kollektivtrafiken. Alternativt att, tidsbegränsat, utkräva högre resetaxor från de som har stridit mot de lokala föreskrifterna i kollektivtrafiken.

Genom att införa en ordningsstadga där personer som åker utan giltig biljett eller begår andra överträdelser innehar ett SL-kort (period eller enkelkort) som är kopplat till individens personnummer (eller jämförbar internationell identitetshandling), så kan relevanta åtgärder så som tidsbegränsad portning sättas in.

För att möjliggöra insamlandet av personuppgifter vill vi utreda möjligheten att flytta hanteringen av biljettadministrationen och därtill SL-accessystemet från SL AB till trafiknämnden (förvaltning).

MOTION
2019-12-10

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

att trafiknämnden ges i uppdrag att utreda hur biljettadministrationen kan överföras från AB Storstockholms Lokaltrafik, till trafikförvaltningen/trafiknämnden.

att trafiknämnden ges i uppdrag att utreda ett lämpligt system för tidsbegränsad portning och tidsbegränsat högre resetaxor för individer som bryter mot ordningsföreskrifter i kollektivtrafiken.

Gabriel Kroon
SD

Roland Johansson
SD

Mscivoj Swigon
SD